

Spis treści
Shintō: historia i ogólne informacje
Buddyzm: historia i ogólne informacje
Shintō czy buddyzm?
Szkoły buddyjskie w Japonii
Nauka buddyjska w pigułce
Życie codzienne w świątyniach i klasztorach zen
Inne religie
Więcej informacji

Religie Japonii

bunyu@mahajana.net

13 II 2010

Spis treści

Shintō: historia i ogólne informacje
Buddyzm: historia i ogólne informacje
Shintō czy buddyzm?
Szkoly buddyjskie w Japonii
Nauka buddyjska w pigułce
Życie codzienne w świątyniach i klasztorach zen
Inne religie
Więcej informacji

- 1 Shintō: historia i ogólne informacje
- 2 Buddyzm: historia i ogólne informacje
- 3 Shintō czy buddyzm?
- 4 Szkoły buddyjskie w Japonii
- 5 Nauka buddyjska w pigułce
- 6 Życie codzienne w świątyniach i klasztorach zen
- 7 Inne religie
- 8 Więcej informacji

Shintō

Droga Bogów (kami-no-michi)

Definition

Naturalna duchowość Japonii i Japończyków. Tradycyjna religia Japonii oparta o japońską mitologię. Cechy charakterystyczne: politeizm, animizm, wielość form kultu, brak kanonu, założyciela, organizacji, świętych ksiąg. Magia zapobiegająca nieprzychylności bóstw.

Definition

„Wiara religijna (obejmująca praktyki magiczne) jako przekazywany od czasów najdawniejszych japoński obyczaj ludowy; shintō jako termin wskazujący na autorytet bóstwa, jego siłę i działanie [...]; ideologia wyrażona w mitach shintoistycznych; forma religii przekazywanej w konkretnym chramie.” (Tsuda Sōkichi)

Shintō

Droga Bogów (kami-no-michi)

Definition

Naturalna duchowość Japonii i Japończyków. Tradycyjna religia Japonii oparta o japońską mitologię. Cechy charakterystyczne: politeizm, animizm, wielość form kultu, brak kanonu, założyciela, organizacji, świętych ksiąg. Magia zapobiegająca nieprzychylności bóstw.

Definition

„Wiara religijna (obejmująca praktyki magiczne) jako przekazywany od czasów najdawniejszych japoński obyczaj ludowy; shintō jako termin wskazujący na autorytet bóstwa, jego siłę i działanie [...]; ideologia wyrażona w mitach shintoistycznych; forma religii przekazywanej w konkretnym chramie.” (Tsuda Sōkichi)

Historia shintō

- Kōjiki (712) i Nihon Shoki (720) - kompilacja mitologii i przekazów ustnych
- Kōjiki: powstawanie bogów i rodzina cesarska jako następcy Amaterasu Omikami
- Nihon Shoki: powstanie rządu, polityki zagranicznej, hierarchii religijnej i wewnętrznego porządku społecznego

Ogólne koncepcje shintō

- Osiem milionów Kami – Kami są wszędzie
- „Wszystko, co nie mieściło się w pojęciu zwykłości, co posiadało potężną moc i budziło respekt połączony z podziwem, było nazywane kami”. Motoori Norinaga
- Drzewo źródłem pożywienia (owoce, orzechy), ciepła (opał) i schronienia (budulec)
- Chram i kamidana

Ogólne koncepcje shintō

- Rodzaje shintō
 - Shintō świątynne (główny nurt)
 - Shintō cesarskie (3 chramy)
 - Shintō ludowe (m.in. wróżenie i uzdrawianie)
 - Shintō sekciarskie (np. czciciele góry Fuji)
- Inny podział: państwowe (bogowie wspólni dla całego narodu), wioskowe, rodzinne (duchy przodków)
- Fragment filmu

Początki buddyzmu w Japonii

- Problem tekstów źródłowych
 - Mała ilość źródeł
 - Napisane 100 lat później
 - Napisane w języku chińskim
- Długa (1000 letnia) droga buddyzmu do Japonii
 - Indie, następnie państwo Kuszanów
 - Chiny (67 r.?.; sen o złotym człowieku) – „inny” buddyzm
 - Japonia (klasy wyższe)

Cechy wczesnego buddyzmu japońskiego

- 1 Powiązanie z ideologią państwową
- 2 Koncentracja na rytuałach magicznych (pierwsze święcenia – kapłanki, dziewice; czystość rytualna; kobieta łącznikiem między światem ludzi a światem nadprzyrodzonym; magia przychylności)
- 3 Kult przodków (tęsknota za bliskim ↔ obawa przed uwolnionym *kami*; ceremonie; przewaga nad shintō)
- 4 Ustępliwość wobec zastanej tradycji religijnej (np. Buddha jako bóstwo, dyscyplina klasztorna jako magiczna czystość)
- 5 Formalizm (ściśle wypełnianie rytuału)

(Watanabe S., *Nihon no bukkyō*)

Spis treści

Shintō: historia i ogólne informacje

Buddyzm: historia i ogólne informacje

Shintō czy buddyzm?

Szkoły buddyjskie w Japonii

Nauka buddyjska w pigułce

Życie codzienne w świątyniach i klasztorach zen

Inne religie

Więcej informacji

Nawrócenie się Japonii na buddyzm, czy buddyzmu na Japonię?

Synkretyzm

- „Japończyk rodzi się shintoistą, a umiera buddystą.”
- Kamidana i butsudan.
- Obchody Bożego Narodzenia? Czemu nie.

Najważniejsze szkoły buddyjskie w Japonii

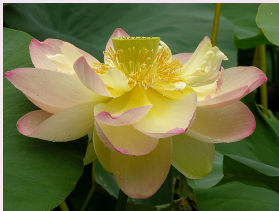
- Asuka (538 - 710)
- Nara (710 - 794)
 - Ritsu, Jojitsu, Kusha, Sanron, Hosso, Kegon
- Heian (794 - 1185)
 - Tendai, Shingon
- Kamakura - do dziś (1185 - 2010)
 - Amidyizm (m.in. Jōdo Shū, Jōdo Shinshū), Zen (Sōtō, Rinzai, Obaku, Fuke), Nichiren

Kegon

- Chińska szkoła Huayen, założona przez Dushun ok. 600 r. n.e.
- Główny tekst: Avatamsaka Sutra (tekst dłuższy od Biblii; b. ważna również w tradycji zen; tekst mówiący o współzależności wszystkich zjawisk i o drodze do stanu Buddy)

Tendai

- Tiantai, szkoła założona w Chinach ok. 550 r. n.e. przez Zhiyi
- Główny tekst: Sutra Lotosu (nauka o transcendentnej istocie Buddy oraz o możliwości powszechnego wyzwolenia)
- Japońska szkoła Tendai zawiera również nauki Wadźrajany
- Z niej wywodzą się Jōdo, Zen i Nichiren

Shingon

- Shingon = Prawdziwe Słowa; jedna ze szkół Wadźrajany
- Japoński buddyzm ezoteryczny
- Założona przez Kūkai (774-835)

Jōdo shū

- Jōdo = Czysta Kraina, założona w 1175 przez Hōnen
- Nembutsu; Sutra Nieskończonego Życia (Muryojukyo)

Zen Sōtō

- Założyciele: Sosan i Tosan, Chiny, ok. 850 r.
- Dōgen Kigen (1200-1253)
- Zazen, Shikantaza
- Sutra Pradźniaparamita, w tym Sutra Serca

Zen Rinzai

- Założyciel: Linji, Chiny, ok. 850 r.
- Eisai 1191, Hakuin (1686-1769)
- Zazen, Kōan
- Sutra Pradźniaparamita, w tym Sutra Serca

Lata wprowadzenia poszczególnych szkół do Japonii

- 654: Dosho wprowadza szkołę Hosso (Faxiang).
- 736: Bodhisena wprowadza szkołę Kegon (Huayan).
- 753: Ganjin wprowadza szkołę Ritsu (Lü, Vinaya).
- 807: Saichō wprowadza szkołę Tendai (Tientai).
- 816: Kūkai zakłada szkołę Shingon.
- 1175: Honen wprowadza szkołę Jodo (Czysta Kraina).
- 1191: Eisai wprowadza szkołę Rinzai (Linji).
- 1227: Dogen wprowadza szkołę Soto (Caodung).
- 1253: Nichiren zakłada szkołę Nichiren.
- 1282: Podział szkoły Nichiren.
- 1654: Ingen wprowadza szkołę Obaku (Huangbo).

Najkrótsza definicja buddyzmu

Definition

Nie czyń zła.

Czyń tylko dobro.

Okiełznaj swój umysł.

Spis treści

Shintō: historia i ogólne informacje

Buddyzm: historia i ogólne informacje

Shintō czy buddyzm?

Szkoły buddyjskie w Japonii

Nauka buddyjska w pigułce

Życie codzienne w świątyniach i klasztorach zen

Inne religie

Więcej informacji

A może jeszcze krócej?

Dobre serce

Dziesięć Wskazań

- 1 Nie zabijać
- 2 Nie kraść
- 3 Nie pragnąć seksu
- 4 Nie kłamać
- 5 Nie pić alkoholu [narkotyki też są wykluczone]
- 6 Nie mówić o błędach innych
- 7 Nie chwalić się
- 8 Nie być skąpym
- 9 Nie wpadać w gniew
- 10 Nie oczerniać Trzech Klejnotów

Cztery Szlachetne Prawdy

- 1 Wszelkie życie jest cierpieniem.
- 2 Źródłem cierpienia jest niewiedza, wywołująca egoistyczne pożądanie i przywiązanie.
- 3 Istnieje droga prowadząca do kresu cierpienia.
- 4 Drogą tą jest ośmioraka ścieżka.

Trzy cechy istnienia

- 1 Nietrwałość
- 2 Cierpienie
- 3 Bezosobowość (brak „ja”)

Cztery praktyki Bodhisattwy

- 1 Dawanie datków (*fuse*)
- 2 Miłujące słowa (*aigo*)
- 3 Dobroczynne działanie (*rigyo*)
- 4 Identyfikowanie się z istotami, którym się pomaga (*doji*)

Sześć paramit

- 1 Paramita dawania, szczodrości (*Dana-paramita*)
- 2 Paramita wskazań, dyscypliny, właściwego postępowania (*Śila-paramita*)
- 3 Paramita cierpliwości (*Kśanti-paramita*)
- 4 Paramita zapału, odwagi, zdecydowanego wysiłku (*Wirja-paramita*)
- 5 Paramita medytacji, koncentracji (*Dhyana-paramita*)
- 6 Paramita mądrości (*Pradžnia-paramita*)

Spis treści

Shintō: historia i ogólne informacje

Buddyzm: historia i ogólne informacje

Shintō czy buddyzm?

Szkoły buddyjskie w Japonii

Nauka buddyjska w pigułce

Życie codzienne w świątyniach i klasztorach zen

Inne religie

Więcej informacji

Życie codzienne w świątyniach i w klasztorach zen

- Dzień w świątyni/klasztorze zen.

Buddyzm w życiu codziennym

- Kadō, Sadō, Suibokudō, Chikudō, Kendō, Kyudō, ...
- Biznesowe treningi zen
- Mitsubishi (?), Canon, ...

Inne religie

- Chrześcijaństwo (ok. 1% populacji, czyli 1-2 miliony Japończyków)
- Islam (ok. 100 tys.)
- Nowe religie (np. Soka Gakkai, ok. 10 milionów wyznawców)

Więcej informacji

- pl.wikipedia.org, en.wikipedia.org
- mahajana.net (np. tekst „Buddyzm”)
- Maciej Kanert, „Buddyzm japoński. Jego polityczne i społeczne implikacje w okresie 538-645”, Wydawnictwo TRIO, Warszawa 2005
- „Kōjiki, czyli księga dawnych wydarzeń”, PIW, Warszawa 1986
- Filmy
- ...i wiele innych!

Ten dokument

Ten dokument powstał wyłącznie z użyciem wolnego oprogramowania:

- System operacyjny: Debian GNU/Linux
- System składu tekstu: pdfL^AT_EX+ pakiet beamer
- Edytor tekstu: VI Improved (VIM)

oraz wolnych materiałów (tekstów, zdjęć, rysunków i innych).

Permission is granted to copy, distribute and/or modify this document under the terms of the GNU Free Documentation License, Version 1.2 or any later version published by the Free Software Foundation; with no Invariant Sections, no Front-Cover Texts, and no Back-Cover Texts. A copy of the license is included in the section entitled "GNU Free Documentation License".

Spis treści

Shintō: historia i ogólne informacje

Buddyzm: historia i ogólne informacje

Shintō czy buddyzm?

Szkoły buddyjskie w Japonii

Nauka buddyjska w pigułce

Życie codzienne w świątyniach i klasztorach zen

Inne religie

Więcej informacji

Pytania?

bunyu@mahajana.net